

Actieve raadsinformatie

Registratienummer 2025-43

Datum: 09-04-2025
Van collegelid: William van Ommen
Aan: Raads- en commissieleden
Onderwerp: Evaluatie Door Naar Werk (Lucrato)

Rapport Evaluatie Door Naar Werk

De manier waarop de gemeente uitvoering geeft aan de Participatiewet is verwoord in het koersdocument Door Naar Werk. Dit koersdocument heeft geleid tot een verdeling van de uitvoeringstaken van de Participatiewet tussen de gemeente en het uitbreiden van de taken van het toenmalig SW-bedrijf Felua-groep. Dit heeft in 2018 onder andere geleid tot de oprichting van de gemeenschappelijke regeling (GR) Werkleerbedrijf Lucrato. Het college had geen urgente aanleiding om de evaluatie te laten uitvoeren. We wilden graag een externe partij laten onderzoeken of de uitgangspunten nog gelden en de verwachtingen zijn uitgekomen die er waren toen het koersdocument Door Naar Werk werd vastgesteld. Hiervoor heeft bureau Berenschot in 2024 in opdracht van de gemeenten een evaluatie uitgevoerd. Ook is aan Berenschot gevraagd om aanbevelingen te doen die gericht zijn op de toekomst. Dit heeft geleid tot het bijgevoegde evaluatierapport, waar wij uw raad graag over willen informeren. Het college is tevreden over de uitkomsten van het rapport en kan zich vinden in de conclusies en aanbevelingen uit het rapport.

Conclusie

Het uitgebreide rapport heeft aan het begin een managementsamenvatting. Daar vindt u de belangrijkste conclusies en aanbevelingen. Kort samengevat komt Berenschot tot de conclusie dat de basis, de uitgangspunten en de wijze waarop de uitvoeringstaken tussen Lucrato en de gemeente zijn verdeeld, en de ontwikkelrichting goed zijn. Berenschot ziet geen aanleiding om structurele veranderingen door te voeren.

Een belangrijke doelstelling van het koersdocument was om meer mensen zo regulier mogelijk aan het werk te krijgen. Berenschot concludeert dat deze doelstelling wordt gerealiseerd. Dit vertaalt zich in een lager aantal mensen in de bijstand, lagere bijstandsuitgaven (BUIG) en een hoog aantal loonkostensubsidies voor de mensen die anders niet aan het werk waren gekomen.

In vergelijking met andere samenwerkingsverbanden in het land, concludeert Berenschot dat er een opvallend goede samenwerking is tussen Lucrato en de gemeenten. Dit geldt zowel voor de bestuurlijk samenwerking als voor de ambtelijke samenwerking. Hierdoor is er onderling vertrouwen en kan de samenwerking tegen een stootje.

Aanbevelingen

Berenschot ziet ook ruimte voor verbeteringen en heeft daarvoor een aantal aanbevelingen opgesteld. De aanbevelingen gaan over het beter op elkaar afstemmen van de ketenregie tussen de gemeente en Lucrato (onder andere door meer methodisch te werken). Daarnaast adviseert

Berenschot om keuzes te maken of er meer dienstverlening geboden kan worden aan doelgroepen die nu nog niet aan het werk zijn.

Berenschot adviseert verder om te onderzoeken waarom er relatief veel mensen terugstromen in de bijstand vanuit een baan waar zij met Loonkostensubsidie (LKS) aan het werk zijn gegaan. Het aantal inwoners dat met een LKS aan het werk is neemt weliswaar gestaag toe, maar het aantal beëindigingen van deze dienstverbanden is vrij groot. Onderzocht moet worden hoe deze stroom beperkt kan worden zodat per saldo het aantal gerealiseerde LKS-dienstverbanden sterker stijgt.

Ook adviseert Berenschot om naar de financieringswijze van Lucrato te kijken en deze meer in te richten naar het aantal mensen dat dienstverlening van Lucrato krijgt waar een prijs aan wordt gekoppeld (PxQ financiering). Nu krijgt Lucrato vooral lumpsum budgetten waarmee zij haar opdrachten uitvoert.

Het college onderschrijft de conclusies en aanbevelingen uit het rapport van Berenschot en is tevreden over de uitkomsten van de evaluatie.

Evaluatie GR

In artikel 32 van de GR Lucrato is opgenomen dat er in het derde zittingsjaar (2025) van de gemeenteraad een evaluatie van de GR plaatsvindt, tenzij de deelnemers (de colleges) aangeven daar geen behoefte aan te hebben. In het evaluatierapport van Berenschot is de GR Lucrato geëvalueerd. Zo richt hoofdstuk 2 zich op de governance en samenwerking van de gemeenten binnen de GR Lucrato. Daarmee heeft er recent een evaluatie van de GR Lucrato plaatsgevonden en concludeert het college dat het overbodig is om deze evaluatie in 2025 opnieuw uit te voeren.

Uitwerking aanbevelingen

De aanbevelingen uit de evaluatie worden op dit moment uitgewerkt. De aanbevelingen worden zoveel mogelijk in 2025 ingevoerd. Uitzondering is de aanbeveling over de financieringswijze. Deze wijziging is complex en vergt een goede voorbereiding en afstemming. We starten in 2025 met het in beeld brengen van de consequenties van deze aanbeveling. Waarschijnlijk loopt de uitwerking en de besluitvorming over de haalbaarheid van het implementeren van deze aanbeveling door tot in 2026.

Uiteraard zal het college voorstellen aan de raad voorleggen als de uitwerking van de aanbevelingen uw bevoegdheden raken.

Bijlagen:

1. Evaluatierapport Door Naar Werk